

การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จิราพร สมประสงค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

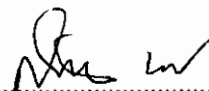
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2553

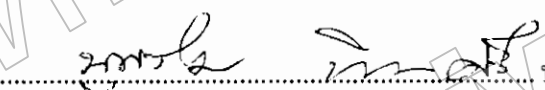
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จิราพร สมประสงค์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

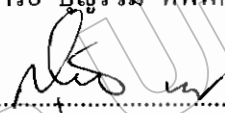
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

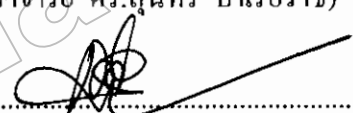

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

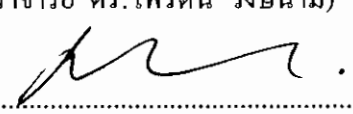

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ นุญร่วม ทิพพศรี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา เกษกมล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรี แยมกสิกร)

วันที่ 11 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุนทร บำเรอราช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ไพรัตน์ วงษ์นาม อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและคณะกรรมการสอบปากเปล่าที่กรุณาให้คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาและความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยฉบับนี้ และขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการทดลองและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ให้ความมือเป็นอย่างดีตลอดเวลาที่ดำเนินการทดลอง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูจดเวทิตาแด่ บพทรี บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้รับการศึกษาที่ดีและประสบความสำเร็จมาตราบจนเท่าทุกวันนี้

จิราพร สมประสงค์

46925612: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน; กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตร/ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม/
อำเภอหนองใหญ่/ จังหวัดชลบุรี/ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จิราพร สมประสงค์: การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM IN SOCIAL STUDIES, RELIGION AND CULTURE ON THE AMPHERNONGYAI TOPIC, CHONBURI PROVINCE, FOR PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ศุนทร บำเรอราช, Ed.D., ไพรัตน์ วงษ์นาม, ค.ศ. 231 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพ 3) การทดลองใช้หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 35 คน ได้จากการสุ่มเป็นกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ความต้องการในการจัดการศึกษาของชุมชน 2) แผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบวัดเจตคติทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนตามหลักสูตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เจตคติทางการเรียนของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

469255612: MAJOR: CURRICULUM AND INSTRUCTION; M.Ed.

(CURRICULUM AND INSTRUCTION)

KEYWORDS: TEACHING PACKAGES/ LINEAR EQUATION IN ONE VARIABLE

JIRAPORN SOMPRASONG: THE DEVELOPMENT OF CURRICULUM IN SOCIAL STUDIES RELIGION AND CULTURE ON THE AMPHERNONGYAI TOPIC CHONBURI PROVINCE , FOR PRATHOMSUKSA 4 STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: SUNTHORN BUMRERRAT, Ed.D., PAIRAT WONGNARM, Ph.D. 231 P. 2010.

The purpose of this study was to develop the curriculum in social studies, Religion and culture on the amphur nongyai topic, Chonburi province for Prathomsuksa 4 students, In development in curriculum ,The three steps were as follow : 1) Curriculum development 2) Designing and seeking the quality of 2.1) Interviewing information about the four instruments 2.2) Teaching plan 2.3) Achivement test 2.4) Attitude questionires

The class under study consists of 35 cluster sampling Prathomsuksa in the second semester of 2009 academic year of Anuban Nongyai school in Chonburi The data were analyzed by mean , standerd deviation and t – test

The results of this research were as follows:

1. The curriculum development in social studies, Religion and culture on the Amphur Nongyai topic, Chonburi Province for Prathomsuksa 4 students was found of being at a high quality for learning teaching activities management
2. The Post-Test mean score of achievement was significantb higher than the Pre-Test mean score at the statistical level of .01
3. The Post-Test mean score of attitude was significant higher than the Pre-Test mean score at the statistical level of .01

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร.....	9
หลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม.....	17
หลักสูตรท้องถิ่นและการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น.....	33
ข้อมูลอำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	51
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	69
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
การพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหน่วย	
การเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	78
การทดลองใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	
หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียน	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	85
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	87
ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	90
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	96
สมมติฐานของการวิจัย.....	96
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	96
ตัวแปรในการวิจัย.....	97
กระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	97
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	98
วิธีดำเนินการทดลอง.....	99
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	99
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
สรุปผลการวิจัย.....	100
อภิปรายผลการวิจัย.....	101
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	111
ภาคผนวก ก	112
ภาคผนวก ข	119
ภาคผนวก ค	224
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	231

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น.....	31
2	ผู้ให้ข้อมูลความต้องการพื้นฐานในการจัดการศึกษา.....	76
3	ผลการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและ วัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	77
4	ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	88
5	ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	89
6	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	90
7	ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	92
8	เจตคติทางการเรียนของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	92
9	เจตคติทางการเรียนของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	95
10	ค่า IOC ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	225
11	ค่า IOC ของแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่ออำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	227

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12 ค่าความยากง่ายของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	228
13 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.....	229
14 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อ อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี.....	230

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของทาบ (Taba, 1962).....	12
2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตร.....	13
3 การพัฒนาหลักสูตร โดยกรมวิชาการ (2539, หน้า 3).....	16
4 แผนที่จังหวัดชลบุรี เน้นอำเภอหนองใหญ่.....	51
5 แผนที่อำเภอหนองใหญ่.....	57
6 ผลิตภัณฑ์ น้ำฝรั่งแปรรูป.....	59
7 ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดมะม่วงหิมพานต์.....	59
8 ผลิตภัณฑ์จากมะม่วงแช่อิ่ม / มะม่วงหิ.....	59
9 ผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากยางพารา.....	60
10 ผลิตภัณฑ์รองเท้าจากยางพารา.....	60
11 ประเพณีวิ่งควาย.....	62
12 น้ำตกเขายายนึ่ง.....	64
13 ฟาร์มจระเข้สวนสัตว์รีสอร์ทชลบุรี.....	64
14 แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร บริเวณภายในสวน.....	65
15 สภาพบ้านเรือนตำบลหนองใหญ่.....	65
16 สภาพภูมิประเทศและบ้านเรือนตำบลหนองเสือช้าง.....	67
17 สภาพภูมิประเทศและบ้านเรือนตำบลเขาชก.....	68